

Folketingets Epidemiudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 2210

Doknr.
500109

Dato
02-12-2021

Genindførelse af krav om anvendelse af mundbind eller visir for ansatte på sociale tilbud og plejehjem m.v.

I henhold til epidemilovens § 9, stk. 1, og efter indstilling fra Epidemikommissionen i henhold til § 8, stk. 2, forelægges hermed en sag for Folketingets Epidemiudvalg om udmøntning af epidemilovens § 30 i relation til genindførelse af krav om anvendelse af mundbind eller visir for ansatte på sociale tilbud og plejehjem m.v.

Efter epidemilovens § 30 kan vedkommende minister efter forhandling med sundhedsministeren fastsætte regler for hele eller dele af landet om restriktioner for eller forbud mod adgangen til eller brugen af offentlige og private plejehjem, plejeboliger, aflastningspladser, anbringelsessteder, botilbud og lign., sygehuse og klinikker eller lignende institutioner, hvor personer permanent eller midlertidigt har bopæl eller ophold. Regler fastsat i medfør af denne bestemmelse kan fravige anden lovgivning.

Epidemikommissionen har indstillet, at der indføres krav om mundbind eller visir på ældreområdet og sociale tilbud.

De sagkyndige eksperter har udtalt, at de kan bakke op om genindførelse af krav om mundbind på sociale tilbud og plejehjem m.v. og bemærker, at det blandt personalet i ældresektoren kun er 90 pct., der er vaccineret.

I lyset af mine tidligere forelæggelser af 25. og 26. november 2021 for Epidemiudvalget forelægger jeg med dette brev en ny sag om genindførelse af krav om anvendelse af mundbind eller visir for ansatte sociale tilbud og plejehjem m.v. En tilsvarende sag om krav om anvendelse af mundbind eller visir for besøgende m.v. forelægges særskilt.

Der har tidligere været regler med krav om mundbind. Kravet medførte, at personer på 12 år og derover, herunder besøgende og medarbejdere, på en række sociale tilbud og på plejehjem m.v. skulle have tildækket mund og næse ved brug af mundbind eller visir, når de befandt sig i lokaler, hvortil offentligheden har adgang. På sociale tilbud omfattet af reglerne gjaldt dette dog kun, hvis der på tilbuddet var beboere eller brugere i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb med covid-19.

Kravet om anvendelse af mundbind eller visir gjaldt således kun på indendørs fællesarealer. Kravet omfattede ikke beboere/brugere og gjaldt heller ikke på beboerens eget værelse/lejlighed.

Derudover var der følgende undtagelser:

- For medarbejdere og lignende, der opholdt sig i et aflukket rum eller bag en afskærmning, hvortil alene medarbejdere og lignende havde adgang.
- For personer med nedsat bevidsthedsniveau, fysiske eller mentale svækkelser eller andet, der gjorde, at de ikke var i stand til at bære mundbind eller visir.
- Hvis der var en anerkendelsesværdig årsag til at fjerne mundbindet eller visiret, herunder i følgende situationer:
 1. Under kortvarig indtagelse af mad og drikke, såfremt dette var tilladt i henhold til ordensreglerne for den pågældende institution m.v.
 2. Under indtagelse af medicin.
 3. Under samtale med personer, der mundaflæser.
 4. Hvis mundbindet eller visiret gav vejtrækningsbesvær eller kvælningss fornemmelser.
 5. Hvis politiet skulle foretage identifikation.
 6. Hvis børn og unge eller personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse (herunder demens) af forskellige årsager skulle trøstes eller blev skræmt over brugen af mundbind eller visir.

Endvidere var der krav om, at:

1. Der i eller ved lokalerne m.v. skulle opsættes informationsmateriale om kravet om at bruge mundbind eller visir og om muligheden for bortvisning ved manglende efterkommelse af kravet.
2. Der alene måtte tillades adgang for besøgende, der overholdt kravet om at bruge mundbind eller visir.
3. Det skulle sikres, at medarbejdere og lignende overholdt kravet om at bruge mundbind eller visir.
4. Det skulle sikres, at borgere og besøgende, der undtagelsesvis ikke havde medbragt mundbind m.v. ved fremmøde i lokaler, der var omfattet af kravet herom, og som ikke med rimelighed i situationen kunne fremskaffe mundbind m.v., vederlagsfrit kunne få udleveret mundbind til brug for den konkrete situation.

Der var i reglerne hjemmel for bødestraf for overtrædelse af ovennævnte krav nr. 1-3. Endvidere kunne besøgende ifalde bødeansvar, hvis den pågældende ikke forlod lokaler, som var omfattet af krav om mundbind eller visir, efter at være blevet bortvist i forbindelse med den håndhævelse, som det sociale tilbud eller plejehjem m.v. foretog af kravet om mundbind eller visir.

Reglerne om mundbind på social- og ældreområdet blev ophævet den 14. juni 2021.

På baggrund af mine tidligere forelæggelser for udvalget den 25. og 26. november 2021 og efter overvejelse af de forslag fra DF, SF, KF og LA, der er stillet i udvalgets tilkendegivelse af 27. november 2021, forelægger jeg på ny sagen for udvalget.

Med forelæggelsen lægger jeg fortsat op til – i overensstemmelse med indstillingerne fra Epidemikommissionen – en ordning om at genindføre de tidligere regler om mundbind eller visir, sådan at ansatte skal bære mundbind eller visir på indendørs fællesarealer, hvortil offentligheden har adgang.

Jeg lægger også op til, at de tidligere gældende undtagelser til kravet skal genindføres. Her vil jeg særligt pege på ovennævnte vigtige undtagelse om, at man vil kunne fjerne mundbindet eller visiret, hvis personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse (herunder demens) af forskellige årsager skulle trøstes eller blev skræmt over brugen af mundbind eller visir.

Jeg lægger dermed ikke op til, at der skal indføres en ny undtagelse for ansatte, sådan at man f.eks. kan være undtaget fra kravet, hvis den ansatte har et coronapas.

Dette begrundes jeg med, at der nu foreligger to indstillinger fra Epidemikommissionen, og at kommissionen fastholder, at der efter kommissionens vurdering er behov for at genindføre krav om mundbind eller visir, herunder også for ansatte. Kommissionen har herved især lagt vægt på, at der på ældreområdet og sociale tilbud, som omfatter de mest sårbare og udsatte personer, er skærpet grund til at indføre et krav om mundbind eller visir, og at dette også er baggrunden for, at kommissionen har indstillet, at der indføres krav om mundbind eller visir på steder, hvor der eventuelt måtte være krav om coronapas.

Hertil kommer, at Epidemikommissionen vurderer, at selvtest og hurtigtest er et udmærket supplement, men ikke vurderer, at det på social- og ældreområdet på nuværende tidspunkt kan anvendes som alternativ til mundbind.

Jeg vil også gerne fremhæve, at FOA støtter op om kravet også ift. de ansatte, når bare det udover mundbind også er muligt at anvende visir.

Jeg har også set Ældresagens brev af 26. november 2021 til Epidemiudvalget, hvori Ældresagen opfordrer udvalget til, at der indføres mundbind i ældreplejen for medarbejdere, der er i nær kontakt med syge og svækkede borgere, ligesom det gør sig gældende i sundhedssektoren, og at Ældresagen håber, at dette kan begrænse smitten i ældreplejen og sikre trygheden hos de sårbare ældre.

Jeg håber, at udvalget kan bakke op om denne nye forelæggelse, og at der i overensstemmelse med indstillingen fra Epidemikommissionens indstilling dermed kan genindføres regler om krav om mundbind eller visir for ansatte på sociale tilbud og plejehjem m.v.

Det bemærkes, at fsva. den række af sociale tilbud, der foreslås omfattet af de kommende regler, er det hensigten, at reglerne ligesom tidligere kun skal gælde for det enkelte sociale tilbud, hvis der på tilbuddet er beboere eller brugere, der kan være i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb med covid-19. Der vurderes ikke, at være behov for denne særlige regel ift. plejehjem m.v., da der altid vil være borgere i en eller flere af risikogrupperne.

Der lægges op til, at regler om krav om mundbind eller visir for ansatte på sociale tilbud og plejehjem m.v. skal træde i kraft så hurtigt som muligt og indtil videre gælde til og med den 10. december 2021, sådan at det stemmer overens med, at covid-19 indtil videre er kategoriseret som en samfundskritisk sygdom til og med samme dato.

Epidemikommisionens indstillinger er vedlagt sammen med udtalelsen fra de sagkyndige eksperter.

Med venlig hilsen
Astrid Krag